

Alapította

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évtolyam 203 sz

1936 augusztus 2.

VASÁRNAP

MAGYARÁG

Teret hódít a Burgosban alakult ellenforradalmi kormány

Tovább tartanak a véres harcok egész Spanyolország területén, de döntésre csak hosszú idő múlva kerülhet sor

Madrid, július 31.

A spanyolországi belháború változatlan hevességgel folyik tovább. A harcokról szóló jelentések ellentmondanak egymásnak a madridi kormány a saját csapatainak győzelmét jelenti, a felkelők közlései szerint a kormány csapatai visszavonulóban vannak. Az angol lapok tudósítói szerint a madridi kormány elrendelte a fővárosban az élelmiszer és az ivóvíz adagolását. Ezenkívül utasítást adott a mezőgazdákknak, hogy az aratási munkálatokat mindenütt fejezzék be mielőbb. Mindebből a felkelők arra következtetnek, hogy Madrid körülrésének hatásai már jelentkeznek. Az Egyesült Államok nagykövete jelentette Washingtonnak, hogy az amerikaiak elszállítását fel kellett függeszteni, mert a madridi kormány nem tudja biztosítani azt, hogy baj nélkül jutnak el a fővárostól a tengerig.

Tegnap délelőtt elrendelte a kormány a nemzetközi hajózási társaságok minden vagyonyának lefoglalását. Kibocsátott a kormány egy másik rendeletet is, amelynek értelmében a newyorki, londoni és drezdai nagyobb bankok madridi fiókjainak pénzkészletét szintén lefoglalja.

Gibraltári jelentés szerint a spanyol helyzetben a legutolsó 24 óra nem hozott semmiféle jelentős változást. Saragossa körül megindult a döntő jelentőségű harc, melynek során a felkelők lassan előre nyomulnak. Kormánykörökben attól tartanak, hogy a harc igen heves lesz.

Mola tábornok csapatai is folytatják előnyomulásukat. Malaga körül is heves harcok folynak és a város bevétele csak órák kérdése.

Galicia tartomány kormányzója táviratban közölte de Liano tábornokkal, hogy a tartomány valamennyi csapata a felkelők pártjára állott. A telefon és táviró összeköttetés teljesen helyreállott.

A Havas ügynökség jelenti, hogy a felkelők Pampeluna irányában vonulnak vissza és felszabadították a Madrid felé vezető utakat. A San Sebastian védő felkelő csapatok átpártoltak a kormányhoz és biztosították az egész környéket a Navarra irányából várható támadás ellen.

Mola tábornok a lap tudósítók jelentése szerint elhatározta, hogy nem várja be, a míg Franco tábornok felkészül a főváros ostromára, hanem csapataival megtámadja Madridot, hogy döntő ütközetet erőszakol-

jon ki. Ezzel el akarja kerülni a nagyobb vérontást, mert a tábornoknak az a meggyőződése, hogy mielőbb a fővárost hatalmába kerítette a nemzeti hadsereg, abbahagyja az ellenállást a népfrent kormánya. Mola kijelentése szerint a hadsereg eléggé erős és utánpótlása is biztosítva van annyi ra, hogy a győzelem biztos reményében in-

dulhat a küzdelemben.

A Burgos-i rádió jelenti, hogy Cana melias tábornok ma táviratot intézett az angol és japán kormányhoz, amelyben bejelenti az új-nemzeti spanyol kormány megalakulását.

Burgosból újra a felkelők előretöréséről adnak hírt.

Wansittard angol külügyi államtitkár Berlinben

London, jul. 31.

Wansittard angol külügyi államtitkár holnap érkezik meg Berlinbe Phipps berlini angol nagykövet társaságában. Az angol államtitkár szabadságidejét tölti a német fővárosban és elutazása előtt kijelentette az újságíróknak, hogy résztvesz a berlini olimpiai játékokon. Nem titok azonban, hogy a berlini tartózkodása alatt Wansittard tárgyalni fog a német politikai tényezőkkel, így valószínűleg Hitler kancellárral is.

Itt írjuk meg, hogy a danzigi kérdés rövidesen nemzetközi fórum elé kerül. Valószínűleg augusztus 5-én Londonban ül össze a Népszövetség által kiküldött hármas bizottság, amelynek tagjai Eden, Delbos és Vasconcelos. A londoni tanácskozáson a hármas bizottság megvizsgálja Lester népszövetségi főbiztos jelentését. Beavatott genfi körök véleménye szerint a hármas bizottság javasolni fogja, hogy a danzigi ügyben kérjék ki a hágai bíróság szakvéleményét és a hágai nemzetközi törvényszékre bizzák annak eldöntését, hogy a danzigi kormány rendeletével megszegte-e a danzigi alkotmányt, vagy sem.

Prága, július 31.

A Slovensky Denik jelentése szerint Németország részéről gazdasági tárgyalásokra való felhívás érkezett a csehszlovák kormányhoz. A kezdeményezés állítólag magától Schacht birodalmi bankelnöktől indult ki. Hír szerint a cseh gazdasági küldöttség már a közeljövőben Berlinbe utazik Preiss bankelnök vezetésével. Preisst elkíséri Hartmann József, a kartellék elnöke, aki különben Hodzsa Milán miniszterelnök bizalmasa. A tárgyalások egyelőre előkészítő jellegűek lesznek, hogy egy később köten-

dő gazdasági egyezmény alapelveit tisztázzák.

Páris, július 31.

A Le Journal berlini tudósítója jelenti, hogy biztos forrásból értesült arról, hogy a német kormány a jövő hét folyamán választ fog a locarnoi hatalmak meghívására. Ez a válasz ki fogja elégíteni az összes érdekelt kormányokat.

Sulyos baleset Valea lui Mihai-on

Oradea, július 31.

Sulyos baleset érte tegnap Kolling György közismert valea lui mihaii malomtulajdonos feleségét. Az uriasszony kocsi-jukon a strandra tartott, amikor a lovak megbokrosodtak és vágtatni kezdtek, maguk után vonszolva a kocsit s benne a halálra rémült uriasszonyt.

Pár pernyi vágtatás után be is következett a baleset: a lovak a göröngyös úton felborították a kocsit, amely Kolling Györgynét maga alá temette. A baleset hírére dr. Andrassy Ernő orvos érkezett a helyszínre, aki megállapította, hogy az uriasszony sulyosabb természetű zúzódásokat szenvedett és huzamosabb kezelésre van szüksége.

A baleset a környéken nagy megrökönyödést keltett.

Időjárás

Még élénk északi, északnyugati szél. Több helyen eső, esetleg jégeső. A hőmérséklet alig változik.

A nagy nyári tombola 38. száma

Leon Blum augusztusban Bucurestibe jön

Belgrád, július 31.

A Pravda párisi jelentése szerint Leon Blum francia miniszterelnök augusztusban Belgrádba, majd pedig onnan Bucurestibe

utazik. Az utazást Párisban igen nagyjelentőségűnek tartják. Belgrádi körökben a francia miniszterelnök látogatásáról eddig nem kaptak hivatalos értesítést.

Tasnad és környéki hírek

A tasnadi Polgári Olvasókör nagy műsoros táncestélye. A tasnadi Polgári Olvasókör, a CST sportegyesülettel karöltve a szokásos módon, ez évben is megrendezte saját kerthelyiségében nagy nyári kerti ünnepélyét, amely az elmúlt vasárnap zajlott le nagy érdeklődés mellett. Vasárnap délelőtt a sportfiúk társzekeres felvonulása jelezte a szennázós nagy kerti ünnepély kezdetét. Délután 3 órakor vette kezdetét a nagy nyári kerti ünnepély, lepényevés, lisztfuvás, kakas vadászat, karikadobás stb. vidám szórakoztató dolgokkal. Az esti előadást Rauch Zoltán nyitotta meg, ki meleg hangon üdvözölte dr. Pop György főszolgabíró, a CST sportklub elnökét és Opri János főjegyzőt a sportklub alelnökét és mindazokat, akik jelen voltak a kellemes estélyen. A műsor első száma egy román nemzeti tánc volt, előadta Lutas Félix és Gróza Bubi nagy sikerrel. Ezt követte egy román szavalt, előadta Zsula Mária. Utána következett Vadnai László "Szerenád" című egy felvonásos bohózata, a következő szereplők közreműködésével: Szabó Gicza, Bölöny Vili, Kiss Margitka, Nagy Lajos, Kapusy Pál és Veress István, kiknek játékát a szép számú közönség több esetben lelkes tapsal kísérte. Az estély kimagasló száma egy spanyol tangó volt, előadták Biró Rózsika, Bölöny Árpád, Gróza Mariora, Horváth Zoltán, Szabó Gicza, Kultsár László, Szentesy Boriska, Bölöny Vili óriási sikerrel. A műsor utolsó száma volt Görög László: "A meztelen ember" című egy felvonásos vígjátéka, melyet a közönség hangos nevetéssel és szünni nem akaró tapsal kísért. — Közreműködtek: Szeifried Gyula, Szentesy Boriska, Kultsár László, Rauch Zoltán, Kapusy Pál, Kapusy Zsigmond, Szilágyi Böske és Nagy Lajos. A sugó tisztségét Szabó Böske végezte, a megszokott nagy hozzáértéssel. A mindvégig hangulatos estélyt reggelig tartó tánc követte. A talpalávalót Varga József zenekara szolgáltatta kifogástalanul.

Lőlopás. Az elmúlt nap ismeretlen tettesek elopták Alexan Mitru jómódu csejeai gazdálkodó két lovát a legelőről. A lőlopást Alexan fia vette észre, aki éjszaka a legelőn a lovakat legeltette, közben elaludt s mire felébredt, már lovait elhajtották. — Azonnal jelentette a csendőrségen, ahol a legszélesebb körű nyomozást vezették be a tettesek kézrekerítésére.

Betöréses lopás. Pár nappal ezelőtt, ejnek idején a szomszédos Saranad községben betörték Bratis Mihály gazdálkodó házába. A tettesek az ablakon át hatoltak be a lakásba, ahonnan különböző ruhaneműket vittek el. Bratis jelentette a csendőrségen az esetet és sikerült is rövid időn belül elfogni egy Varga István nevű Saranad-i cigányt, akit másnap a zalaui ügyészség-re kísérték.

Uj telekkönyvvezető Tasnadon. Luput Florian volt carei telekkönyvvezetőt a tasnadi telekkönyvhöz helyezték át. Hivatalát már el is foglalta.

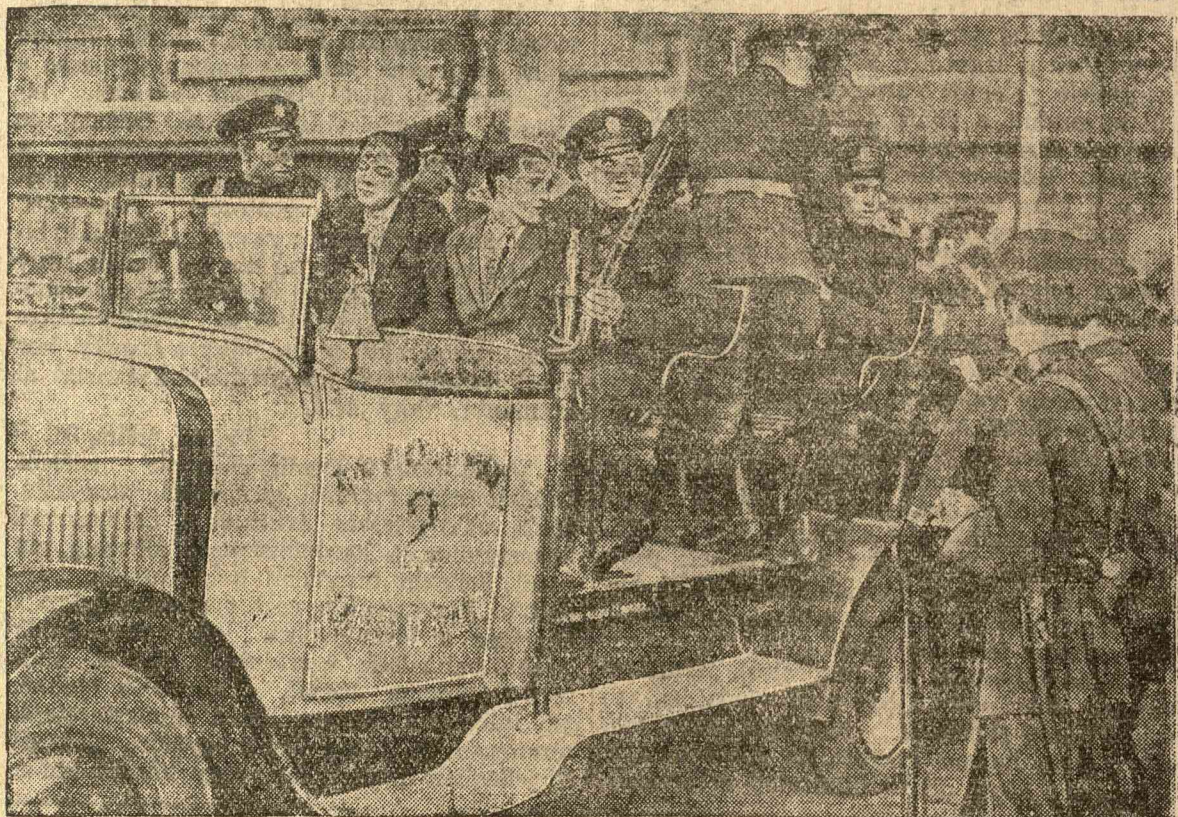
Uj állatorvos Tasnadon. A Szita Kálmán nyugdíjba vonulásával üressédsben lévő tasnadi járási állatorvosi állásba dr.

Stein Péter Padureni-i állatorvost nevezték ki. Az új állatorvos hivatalát már el is foglalta.

Nem helyezték el Mészáros Emil tasnadi perceptort. Pár héttel ezelőtt az a hírkelt szárnyra, hogy Mészáros Emil jogvégezt perceptort a carei perceptia élére helyezik át. Munkatársunknak Mészáros perceptor úgy nyilatkozott, hogy a pénzügyminiszterium az áthelyezést visszavonta s így Mészáros perceptor továbbra is a tasnadi perceptia élén marad.

Légycsipes következtében hirtelen elhunyt egy Pir-i kereskedő. A közeli Pir község lakosságát egy megrendítő tragikus haláleset tartja izgalomban. Zeiger Ferenc közmegbecsülésben álló nyersbőrkereskedő e hó 20-án tragikus körülmények között elhunyt. A környéken jól ismert kereskedő halálát az okozta, hogy egy légycsipes következtében arcán keletkezett pattanás vérmérgezést idézett elő. A pattanás alig pár nap alatt rohamosan terjedt, dacára, hogy Zeiger Ferenc Satumaren is járt vele orvosi kezelést végett. Satumareről hazajövet ismét dagadni kezdett a mérges pattanás és a pir-i orvos tanácsára azonnal gépkocsin Oradeára akarták szállítani, hogy operációt hajtsanak végre rajta. Utközben Zeiger Ferenc annyira rosszul lett, hogy vissza kellett forduljanak. Hazaérkezés után pár percre ki is szenvedett a szerencsétlenül járt kereskedő. Valószínű, hogy a légy Anthrax bacillust vitt a vérbe, vagyis lépénés mérgezést idézett elő csipésével. Temetése óriási részvét mellett folyt le. Tasnadról, Margitáról és a környék közeli falvaiból tömegestől jelentek meg barátai és üzletfelei. Felcsú és két kislánya gyászolták a 38 éves korában elhunyt Zeiger Ferencet.

CST törpe (Tasnad) — ASC törpe (Acas) 3:2 (1:0).

A spanyol forradalom

A kormánycsapatok autón szállítják el a foglyul ejtett felkelőket.

Kivágandó és összegyűjtendő

38

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt az résztvehet az új nyári tombolán

Június - július

Szökött fegyencek garázdálkodása

Chisinau, július 31.

A siguranta vezérigazgatósága értesítette a helyi rendőrséget, hogy Egazok Teodor, a hírhedt bandita megszökött Dof-tanáról és Chisinau felé vette útját.

Egazoknak két büntetést kellett volna letöltenie a doftanai fegyintézetben, egy tíz és egy három éveset. Ezelőtt négy évvel zárták el a csak most sikerült neki megszökni.

A chisinaui rendőrség Visternicui községben egy gyanús emberre lett figyelmes, akire ráillett Egazok személyleírása.

Detektívek vették körül a házat, amelyben a bandita meghúzódott, hogy a veszedelmes ember el nem menekülhessen. Egazok azonban amikor észrevette, hogy kelepcebe került (lacoymogén) könnyfakasztó bombát dobott a detektívekre és kiugrott a ház ablakán. Sikerült kitörnie a detektívek gyűrűjéből és egérutat nyernie. A váratlan támadástól megzavart detektívek csakhamar a bandita üldözésére siettek. Amikor Egazok látta, hogy a detektívek nem sokára utólerik, megállt és revolveréből tüzelni kezdett a detektívekre. — A filmszerű üldözési jelenet végén mégis sikerült a veszedelmes szökevényt letartóztatni. Megmotozásakor 25 ezer lejt, három revolvert és néhány golyót találtak a banditánál.

Constanta, jul. 31.

Nyolc hónappal ezelőtt egy éjszaka megszöktek a doftanai börtönből a Puricica testvérek. A szökés után a főhadiszállásukat Adamelisi község körül ütötték fel. — Nyolc hónap alatt számtalan rablást követtek el a fivérek. A csendőrség nem tudta őket kézrekeríteni. A banditáknak valószínűleg titkos földalatti tanyájuk van. — A csendőrség állandóan nyomoz. A falu melletti erdőt, ahol a banditák rejtekhelyét sejtik, állandóan őrzik.

Ivhu, de kutya meleg van!

Látogatás az oradeai „időcsináló” intézetben

Ahogy mondani szokták: „a legöregebb emberek sem emlékeznek ilyen kánikulára”. -- Számok és adatok halmaza, amelyektől csak elhülni, de -- sajnos -- lehülni nem lehet

Oradea, július 31.

Vitathatatlan, hogy Európaszerte óriási jelentőségű események tartják izgalomban a lakosságot, a spanyol hon forradalma túléli a szokványos polgárháborúk méreteit és az Olimpia is megmozgatja három világrész ifjúságát. Azonban a meleg... Ez a meleg. Ilyen még nem volt...

A meleggel foglalkozni kell. Ezt már nem lehet kibírni. Mondja, maga sem tud ez ellen tenni semmit?

Hiszen szép, szép, de ami tulzás, az már egészségtelen. És ha mi, mindazt a kifakadást leírnánk, ami a meleggel kapcsolatosan elhangzott. Tudjuk, hogy ezzel sokat nem javítunk a helyzeten, ha mi ezt megadjuk, ezzel még nem lesz hűvösebb, de mégis. Legalább az ember könnyít a lelkiismeretén. Pláne most, amikor

a meleg elérte a maximumot. A hőség úgy látszik lépést tart a berlini Olimpiával, mert maga is rekordot javított. Erről be kell számolni. De hogyan? Már megírták, hogy hányan járnak ki a strandra, mennyi vizet fogyaszt a város, mennyi jég fogy el egy nap alatt, tudjuk pontosan az elfogyasztott szódavíz, málnaszörp és fagyalt mennyiségét, mit akarhatunk hát?

Tudja Ön, hol van Oradeán a meteorológiai intézet? Ugy-e, hogy nem. Hát elmegyünk, kedves olvasóink, a meteorológiai intézetbe, amely Oradeának egyik legkomolyabb tudományos intézete és országos tekintélynek és elismerésnek örvend.

Innen fogjuk megszerezni a szükséges felvilágosítást. Meg fogjuk kérdezni, hogy szakszemmel nézve, hogyan is állunk ezzel a meleggel, meddig lesz még szerencsénk élvezni az égnekeztet meleget.

Tudjuk, hogy nehéz feladat, mert minden esztendőben meg szokták írni, hogy ilyen meleg még nem volt és ekkora forróságot 1754-ben éltek meg utoljára. Azonban mi tudományos adatokra kívánunk támaszkodni. Már a löcsei kalendárium is megírja, hogy 100 esztendőben sem lesz olyan meleg mint 1936-ban, mégis úgy véljük, hogy a meteorológiai intézet pontosabb és megbízhatóbb felvilágosítást tud nyújtani.

Az intézet Carmen Silva-utca 10. sz. alatt nyolc éve működik. Még 1928-ban állították fel és azóta állandóan szemmel tartja a város és a megye légügyi viszonyait, rendszeresen jelentve azt a bucaresti központi meteorológiai intézetnek. Amikor a bucaresti rádióban halljuk, hogy „a legnagyobb légnyomás Oradeán volt 754 milliméter”, azt a Carmen Silva-utcai meteorológiai intézet jelentette.

Az intézetet Maries László titkár vezeti. A titkár mindjárt azzal kezd a beszélgetést, hogy pontosan jöttünk, mert

a hőmérséklet ma érte el a maximumát.

A napok óta tartó állandó melegedés jelekenyén érezteti a hatását és a hőmérő higanyszlopa évtizedek óta el nem ért magasságra szaladt.

Megnézzük a rendkívül finom és precíz műszereket és magát a meteorológiai készüléket, amely az udvar közepén van elhelyezve. Egy kisebb műszer van az intézet folyosóján is. Ez a falon függ és fa tokban áll. Ez a készülék a légnyomást mutatja. Maga a meteorológiai készülék a kert közepén áll. A két méter magas fa alkotmány,

messziről galambduchoz hasonlít. Ebben vannak elhelyezve a műszerek, 4 hőmérő, barométer, hidrométer. Kis készülék, mely megmutatja a levegő nedvesség tartalmát és egy másik, amely megmondja, hogy mennyi csapadék esett. Most könnyű dolga van. Semmi sem esett.

A hőmérőnek azonban annál nehezebb. Szinte már természetellenes magasságokba szökik és a műszer kezelői, ha nem tudnák, hogy a régi jó Celsius mutatja a fokokat, azt hinnék, hogy Fahrenheit számol be a hőmérséklet magasságáról.

A városban fantasztikus adatok forognak közszájon s most a legautentikusabb forrás alapján jelenthetjük hogy tegnap délután két órakor a meteorológiai intézet hőmérője szerint a forróság elérte az

52 fok Celsiusot.

Ugyanekkor árnyékban

40 fokot

mutatott a hőmérő.

A trópusi hőség különösen éreztette hatását az aszfalton, amely olvadni kezdett. Az aszfalt hőfokát lemérve csodálattal olvasták le a csillagászatnak beillő számot. Az aszfalt hőfoka

62 fok Celsius volt.

Ezt az irtózatot hőséget lassanként mondhatni fokról fokra értük el. A meteorológiai intézet feljegyzései szerint már az egész július „jól kezdődött” és az első langyos napok után a hőmérséklet elérte a 45 fokot. A meleg ekkor állandósult és mintegy hat napon keresztül 45 fok körül ingadozott. 10-én egy fokot szökkent és most 3 napig tartotta magát. 13-án már 47 fok volt a meleg, 14-én pedig bekövetkezett a megkönnyebbülést hozó eső. Ekkor 10 fokot esett a hőmérő. Ez azonban nem tartott sokáig. 19-én már ismét rekord magasságot mutatott 48,5 fok, 20-án 49 fok és nincs megállás, ma már 52-nél tartunk.

Maries titkár a szenvedőkkel együtt érez. Ő tudja, hogy van okunk a szenvedésre.

— Tavaly nem volt ilyen meleg. Ezt a hőmérsékletet hosszú esztendő óta nem értük el. 1935-ben 48 fok volt a maximális hőmérséklet, az is csak néhány napig. 1934-ben pedig hűvös, esős nyarunk volt. Még 45 fokig is alig vittük fel.

Az idén a hidrométer van keveset munkában. A 100-as jelzésű táblázaton, akkor mutat esőt, amikor a 100 felé közeledik és eléri a 100-at. Bizakodásra nincs okunk. Jelenleg 75-öt mutat. A levegő nedvessége nem sok jóval biztat.

Itt van még a másik készülék, amely a csapadék mennyiségét jelzi. Komoly csapadék 20-án esett. 210 milliméter. Utoljára 24-én esett az eső 90 milliméter. 24-ike óta nem volt működésben a csapadékmérő.

Pedig szép szerszám. És most sokkal szívesebben nézegetnénk, mint a hőmérőt. Valóban kegyetlen is hozzánk a sors. Nem volt alkalmunk látni, hogy működik. Pedig nagyon szerettük volna. És nem is kellett volna hozzá más, mint egy kis eső. Nem is sok. Szerények vagyunk. A magunk részéről már kiegyeztünk volna 10–20 milliméterrel...

Török Tibor.

Szavazni fognak a francia nők

Páris, július 31.

A francia kamara Louis Marin, a köztársasági szövetségi párt javaslatára elfogadta azt a javaslatot, hogy a nők aktív és passzív választójogot élvezzenek a jövőben.

A javaslat ellen csupán egyetlen képviselő szavazott. Előbb a kamara elutasította azt a kérést, hogy a javaslatot küldjék a törvényhozási tanácshoz tanulmányozás végett.

Kisleányait lopásra kényszerítette egy iszákos szobatestő

Newyork, július 31.

Egy newyorki kereskedő kisleányait ok tatta lopásra. A gyermekek havonta 5000 dollárt hoztak haza, amit a szobafestő szerencsejátékokra és italra költött. A kisleányokat viszont rongyokban járatta s éhezett. A szobafestő már hosszú ideje munka nélküli volt, de azelőtt nagyon jól keresett és nagyon nagy lábon élt. Miután munkanélküli lett, nem tudott belenyugodni abba, hogy régi életéről le kelljen mondani. Miután azonban sovány munkanélküli segítyéből még nyolc gyermekét és feleségét is tartani kellett, a legsötétebb nyomorral kellett megküzdenie.

Ekkor jött arra az ötletre, hogy kisleányait lopni tanítja. Nehány krajcáros sorsjegyet vásárolt és azt, mint drága sorsjegyet adatta el a gyermekekkel privát házknál, de ez csak ürügy volt arra, hogy minden ellopható dolgot ellopljanak.

Megtanította a gyerekeket az álkulcs használatára. A kisleányok úgy találtak, hogy a lopás érdekes játék. Amíg az egyik a háziasszonnyal beszélgetett és sorsjegyet adott el, a másik kisleány minden lehető dolgot elloptott.

Egy urhölgy a kisleányok távozása után észrevette, hogy pénztárcája hiányzik. — Jelentette a dolgot a rendőrségnek. Félóra

mulva már kézre is kerítették a gyermekeket, akik minden szégyenkezés nélkül bevallották „bűnüket”. Nehány óra mulva már apjuk is a rendőrség foglya volt.

Vasárnap kerül sor a Cluj-Oradea kerékpárversenyre

A múlt vasárnapról elhalasztott Cluj-Oradea közti kerékpárversenyt augusztus másodikán rendezik meg. Start reggel 5 órakor lesz a Piata Unirii-n a Farkas szobor előtt. A verseny ellenőrző és frissítő állomásai következők: Huedin, Ciucea, Borod, Alesd, Tileagd. A startról fényképfelvételeket készít a rendezőség.

Barátságos mérkőzés

Uioara, Solvay — Patria Diclosanmartin 2:2 (2:1) barátságos, bíró: Skrotzky dr. Az eredmény megfelel a pályán mutatott erőviszonyoknak. Góllövők: Ősz II és Gáspár, illetve Szabó (2).

Solvay törpe — Unirea, Vintul de Surtörpe 3:1 (1:0).

3 oldal

„MAGYARSÁG”

1936 augusztus 2.

Oly epelméjűnek látszott, mint maguk, vagy én. De vannak különböző próféták, szóbeli kelepcek, hogy úgy mondjam... egészen modern fölfedezés, az ilyesmi nem létezett a maga idejében. Amint a gyanúsítottat odáig vittük, hogy elárulja magát... vége! Már tudja, hogy mindent tudunk róla és cserbe hagyják az idegei.

— Ez néha az én időmben is megtörtént szót Poirot.

Kis ideig csönd volt a kocsiban. Mikor már a New Gross Station elmaradt mögöttünk, Poirot megkérdezte:

Nincs meg véletlenül a halott leány személyleírása?

— Huszonhárom éves volt a "Csizmás Kandur" kávéház pincérnője...

— Pas ca. Azon gondolkoztam, hogy csinos volt-e?

— Ezirányban nincsenek értesüléseim — szölt Crome felügyelő visszautasítóan. A modora ezt mondta: "Igazán, ezek a külföldiek! Mind egyformák!"

Poirot szemében csöndes jókedv csillant meg, de csak akkor szölt ismét, mikor Sevenoaks felé közeledtünk.

— Értesült-e arról véletlenül, hogy miképpen és milyen eszközzel fojtották meg a leányt?

— A saját övével — felelt Crome rúgán — úgy hallom, valami vastag fonott dologgal.

Poirot szeme kitágult:

— Aha. Végre valami határozott adatot is kaptunk. Ez már elárul egyet-mást, ugye?

— En nem vettem észre — felelt Crome hűvösen.

Bexhillben Carter főparancsnok fogadott bennünket, értelmes arcú, jóképű felügyelővel, akit Kelseynek hívtak. Crome vezetése alatt neki osztották ki az esetet.

— A hirt már közöltük a leány szülei — mesélte a főparancsnok. — Szörnyű megrázkódtatás volt, természetesen.

— Vannak a családnak egyéb tagjai is? — kérdezte Poirot.

— Egy leánytestvér, aki gépirónő Londonban. Őt is értesítettük már. Van aztán egy fiatalember is... vőlegényféle, a leány szülei azt hitték, hogy tegnap este vele ment vacsorázni.

— Az A. B. C. menetrend nem ad semmi támpontot? — érdeklődött Crome.

— A menetrend itt van — intett a főparancsnok az asztal felé. — Nincs rajta újnyom. Új példánynak látszik, de nem a környéken vásárolták. A könyvkereskedéseket már mind végigjártuk.

— Ki találta meg a holttestet?

— Jerome őrnagy: koránkelő, levegőt nyelteső veterán katonatiszt. Reggel hatkor sétára indult a kutyájával. A part mentén Cooden felé. A kutya elszaladt és szaglászott. Az őrnagy fűttenetett neki, de a kutya arra sem jött vissza. Erre utána ment. Igen értelmesen viselkedett. Hozzá se nyúlt a holttesthez, hanem rögtön telefonált nekünk.

— És a halál időpontja?...

— Éjfél és reggeli egy óra között. Ez körülbelül pontos. A mi elmebajosunk megtartja a szavát. Ha azt mondja, hogy 25-ike, akkor 25-ike... még ha csak néhány perc mult is el éjfél után.

Crome bólintott:

— Igen, ez jellemző. Semmi egyéb nincs? Senki nem látott olyasmit, ami hasznunkra lehetne?

(Folyt köv.)

**Kreppe-
Selyem-
Taffet-**

papírok

nagy választékban kaphatók

Pásztor Ede cég papíráruházban

Két pásztort halálra sujtott, egyet megnémitott a villámcsapás

A vihar rettentő pusztításai Sibiumegyében

Sibiu, július 31.

Rosinorul Sibiu községben hatalmas vihar dühöngött. A vihart hatalmas villámcsapások kísérték. A hegyekben három pásztor egy kunyhóban keresett menedéket. A villám a kunyhóba csapott. Két pásztor a helyszínen meghalt a villámcsapás követ-

keztében, míg a harmadik ijedtében megnémitott.

A két szerencsétlenül járt pásztor holttestét elföldelték. A harmadikat kórházba szállították, de beszélni minden kezelés dacára sem tud többé.

24 üveg whiskyt ittak meg együtt, aztán szétverte szeretője fejét egy amerikai nő

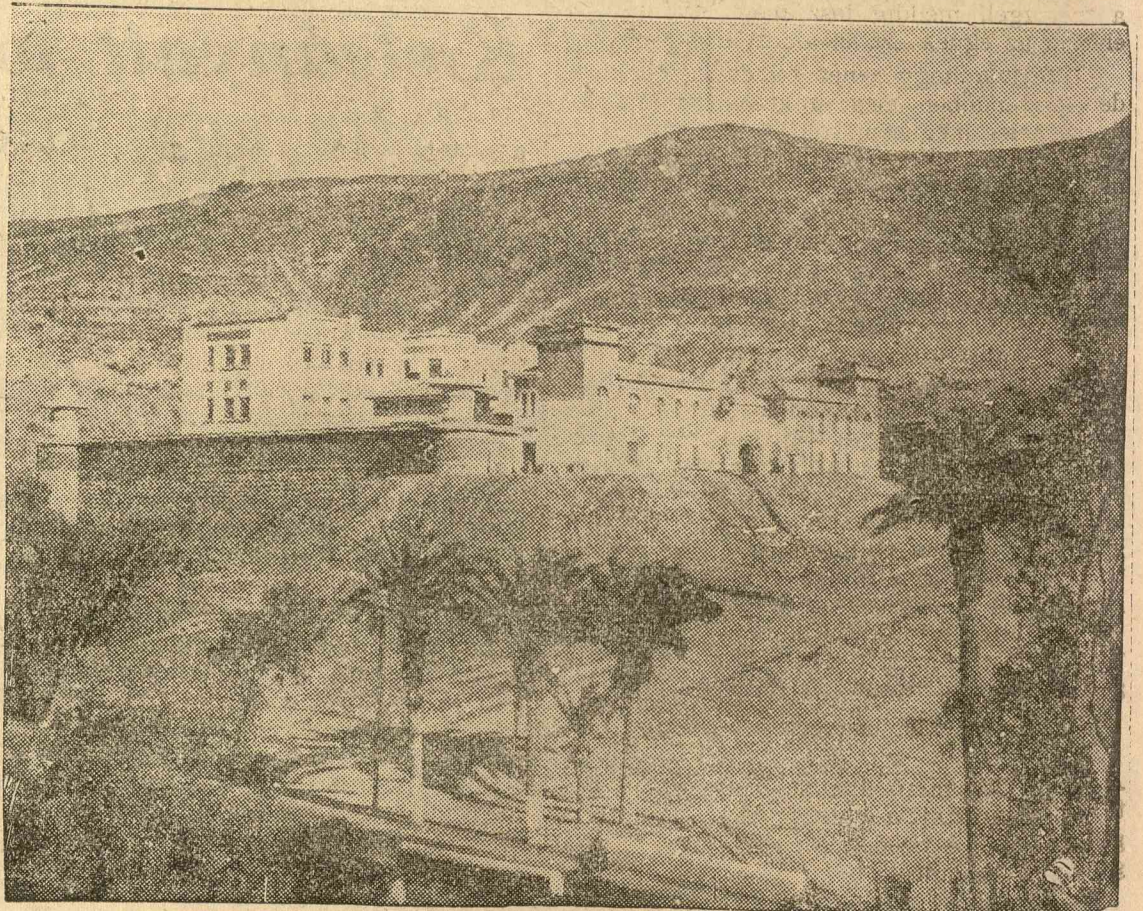
Tíz évre ítélték a gyilkos asszonyt, de egy év múlva kiszabadulhat

Newyork, július 31.

Willip Mabel 39 éves nő csákányütéssel megölte szeretőjét: dr Hamont, aki 62 éves volt. Nyolc évig éltek közös háztartásban és folyton veszekedtek. A nő cinikusan kijelentette, hogy megölte szeretőjét, mert már unta a veszekedést.

Egy napon ugyanis Hamon dr néhány láda Whisky-t hozatott haza. Mindketten neki ültek inni. Egy napon 24 üveggel ittak

az erős pálinkából. Deliriumában követé el azután tettét a nő. S miután szeretője fejét szétverte, még 12 órát töltött a hulla társaságában. Magához térve értesítette a rendőréget. A bírók előtt a nő kijelentette, hogy barátja állandóan részeg volt és verte őt. A gyilkosság estéjén pálinkás üveggel akarta szétverni a fejét, ekkor nyúlt a nő a csákányhoz. A gyilkos nőt 10 évre ítélték, de ha jól viselkedik, már egy év múlva szabadon engedik.

A világ legszebb fogháza

A Kanári szigetek egyikén, Los Palmas-on van... amely királyi kastélynak is beillik.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát

Oradea, július 31.

Megdöbbenő öngyilkosság történt tegnap Oradeán. A Strada Valcele 20. számú házban levő lakásán felakasztva találták Fehér Lajos munkást. Azonnal levágták a kötélről és élesztgetni kezdték, de eredménytelenül, mert a szerencsétlen ember órákkal azelőtt követhette el végzetes tette.

Zsebében egy szegénységi bizonyítványt találtak, melyet ingyenes orvosi kezelés céljaira váltott ki. Ezenkívül megtaláltak egy

cigaretta papirosra írt búcsulevelét is, amelyben azt írja, hogy nem bírja tovább betegségét és ezért inkább végez magával. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt

Agyonrugott a ló egy bihormegyei gazdát

Oradea, július 31.

Nálai balesetről tett jelentést a cetăruți rendőrség az ügyészségnek. Pap Benjámint 60 éves gazdálkodó a cséplőgép mellett foglalatostkodott és be akarta fogni testvére, Papp Imre lovait, amikor az egyik ló hasbarugta, még pedig oly szerencsétlenül, hogy Pap Benjamin még a helyszínen kiszenvedett.

Miután a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Lágy víz - szép bőr,

a modern szépségápolás alapköve. A víz mindig tartalmaz oldott ásványi anyagokat, meszet, stb., mely a bőrt eldurvítja. Mack-s Kaiser Borax meglágyítja mosdóvizét, megőrzi arc bőre frissességét. Csak a közismert vörös dobozban valódi. Kimérve nem kapható.

Széltépett egy pásztort a döglött gránát

Sibiu, július 31.

A múlt napokban a Sebes Olt hegyekben, a Poiana Faglutuluiiban borzalmas szerencsétlenség történt. Man Emilian nevű diák itt töltötte vakációját. Kóborlásai közben egy háboruból itt felejtett lövedéket talált s azt barátjának, Tatau Vasilenek is megmutatta. A lövedéket a közeli kunyhóba szállították. A kunyhóban Radu József és Niculu József pásztorokat találtak. A környelme emberek tüzet raktak s a lövedéket a tűz szélére állították. Egy ideig nem történt semmi, hirtelen azonban a lövedék felrobbant. A robbanás oly nagy erejű volt, hogy 100 méter körzetben vetette szét a lövedék szilánkjait.

Niculu Josif pásztor nyomban meghalt Tatau Vasile súlyosan megsebesült, Man és Radu csodálatos módon megmenekültek. — Ők szállították be a sebesülteket a faluba. Tatau állapota reménytelen.

Rádió műsor

SZOMBAT

Bucuresti: 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 18 Felolvasás. 18.15 Katonazene. 20 Felolvasás. 20.20 A négy Strauss lemeze. 21.05 Felolvasás. 21.20 Chinda táncczenekar. 22.30 Hírek, sport. — 22.45 a Christea zenekar hangversenye. 24 Olasz lemezek.

Budapest: 7.45 Torna, lemezek. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 13 Déli harangszó, utána időjárásjelentés. Szalonzene. 19.30 Zágon István vidám negyedőrája. 20 Gramofon 21.10 Vízjáték.

Ki nem szeretné, hogy mindig egészséges legyen?

Ha gyomorban szenved, görcsök kínozzák, álmatlan éjszakái vannak, fáradt, munkaképtelen, ezen tünetek ellen közzismert a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszer. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130.—Leit utánvétel Császár gyógyszerárban București, Calea Victoriei 124.

Tízmillió fontsterling hitelt kap Oroszország Angliától

London, július 31

Ma hivatalosan közzétették annak az angol-szovjet megegyezésnek szövegét, amely 10 millió font sterling értékű hitelt nyit az orosz behozatali hivatal számára, angol gyártmányú cikkek kivételére. A hitelt az állam garantálja 5 és fél százalékos kamattal, 5 évi időtartamra. Az egyezmény nem vonatkozik a hadianyag szállításokra is.

Egyidejű londoni jelentés szerint az angol-orosz tengerészeti tárgyalások, amelyeknek célja az 1936. évi francia-angol-amerikai egyezmény alapján kétoldali paktumot kötni, teljes sikerrel fejeződtek be. A megegyezés szövegét megszerkesztették, de még nem parafálták. Augusztus végén Dániával is tárgyalásokat kezdenek, mivel Anglia súlyt helyez arra, hogy vele is megegyezzen.

Az angol kabinet kebelében bizonyos változásokat eszközöltek, amelyek azonban csupán mellékes fontosságú tárcákra vonatkoznak.

Egyhangulag választják meg a Mezőgazdasági Kamara vezetőségét

Egyetlen, közös listát nyújtottak be a pártok

Oradea, július 31.

Amint megírtuk, a bihormegyei Mezőgazdasági Kamara választásait augusztus 12-re tűzték ki. Már a választás időpontjának kitűzése előtt s azután is tárgyalások folytak egy egységes lista benyújtására nézve. Ezek a tárgyalások a tegnapi nap folyamán teljes sikerre vezettek és ma délelőtt benyújtották a törvényszé-

ken s Bica Lajos szenátor vezetésével a közös listát.

A listán szereplők között valamennyi párt képviselve van s ilyen körülmények között a tulajdonképpeni választásra nem is kerül sor, illetve augusztus 12-én az egyetlen listán szereplő jelölteket egyhangulag megválasztották jelentik ki.

Eltemették a salontai gyilkosság áldozatát

Beismerő vallomást tett a tamasdai gazda gyilkosa

Salonta, július 31.

A rejtélyes hátterű gyilkosság, amelynek áldozata Szűcs György 36 éves asszony változatlanul foglalkoztatja a salontai rendőrséget. A nyomozás adatai szerint igen valószínű, hogy a gyilkos már akkor elbújt a házban, mikor a paszulyfejtő társaság ott volt s bevárta, míg ezek eltávoznak. Tegnap megejtették a holttest felboncolását, amely megállapította, hogy az asszony testén 9 késszúrás van, de ezek egyike sem volt halálos.

A halálos ütést a gyilkos egy hatalmas terméskövel mérte az asszony fejére. Az ütést Szűcsné balfülét érte oly erősen, hogy a koponyacsont teljesen betört és a fül a koponya belsejébe nyomódott bele. Az asszonyt ezen kívül egy zsineggel is megöltötték.

A tegnapi tartott helyszíni szemlén megállapították, hogy a gyilkos a 250 lejt tartalmazó tárcán kívül Szűcs György üneplő fekete ruháját és vadonatúj csizmáját szintén magával vitte.

A rendőrség több cigányt fogott össze, akiket a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. Elfogtak egy Popa Blaj Dumitru nevű rovottmultu egyént is, akit az oradeai rendőrség már régen köröz. Valószínű azonban, hogy a gyilkost máshol kell keresni, miután a jelek arra engednek következtetni, hogy az asszonnyal vívott tusa során maga is megsebesült. Szűcsné temetése tegnap délután ment végbe óriási részvét mellett.

Tegnap este átadták az aradi ügyészségnek Szalai Mária zerindi asszonyt, aki — mint megírtuk — megölte Fazekas Gábor Tamásda (Bihormegye) községbeli gazdálkodót. Szalai Mária beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy nem akarta megölni Fazekast, de az állandó szerlemével ostromolta s a többszöri elutasítás sem vette el ettől a kedvét. Szombaton ismét Zerindra érkezett és ekkor már erőszakosan lépett fel. Dulakodás kezdődött s ennek izgalmaiban az asszony egy fadarabot kapott fel s többször Fazekas fejére sújtott vele. Csak amikor a gazdát élettelenül összeesni látta, eszmélt fel s első gondolata az volt, hogy a holttestet eltünteti. Este ki is vitte a holttestet az országút mentén egy bokorba. Azt hitte, hogyha meg is találják a holttestet, reá nem fog gyanakodni senki. Ebben azonban csalódott, mert a faluban tudták, hogy a meggyilkolt egyenesen hozzá érkezett.

Arad, július 31.

„MAGYARSA G”
5 oldal

1936. augusztus 1.

Nem lett öngyilkos, hanem megmérgezték a Josia temetőben talált nőt?

A Josia-temetőben talált ismeretlen nő halálának ügyében váratlan fordulat következett be. Amint jelentettük, az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. A boncolás azt állapította meg, hogy a leány marószóda oldattal halt meg. — Ugyanakkor azonban a holttestet lefényképezték és megállapították, hogy nyakán és arcán is égési sebek vannak. Ez a körülmény valószínűvé teszi azt a feltevést, hogy az ismeretlen leány nem mérgezte meg magát, hanem gyilkosság történt és erőszakkal itatták meg vele a zsirosszódát.

Ezt a körülményt alátámasztja az is, hogy teljesen kizárt dolog az, hogy ha a leány valóban öngyilkos lett volna, eddig még senki hozzátartozója ne jelentkezett volna, vagy az eltűnést be ne jelentették volna.

A rendőrség széleskörű vizsgálatot vezetett be ebben az irányban is és ezúton is felkérnek mindenkit, aki valamit tud a temető titokzatos halottjáról — jelentse azt a rendőrségnek.

Salonta megfelelt az árverést

A salontai ingatlan elárverezése ország-
szerte nagy hullámokat vert fel. Már az ár-
verezés után hangok hallatszottak, hogy
az árverést meg fogják felebbezni és most
felebbezés város is.

Tegnap Oradeán járt Borcea Onisfor,
Salonta város polgármestere, aki kijelen-

tette, hogy az árverés szabálytalan körülmények között folyt le és ezért az ellenfelebbezést jelent be a város. Cosiu Moise városi főügyész már el is készítette a felebbezést, melyet megfelelő indokokkal alátámasztva, be fog nyújtani a városi tanács.

Két és fél évre ítélte a törvényszék az ékszertolvajt

Emlékeztet még, hogy ez év elején özvegy Jecke Józsefné közismert debreceni urinőhöz betörték. Az akkor még ismeretlen tettesek teljesen kifosztották a lakást és az özvegy asszonynak nagyjértékű ékszereit magukkal vitték. A debreceni rendőrség jelentése alapján a tetteseket az összes szomszédos bűnügyi hatóságok kö-

rözni kezdték. A román határon elfogtak egy Veres Ferenc nevű fiatalembert, akiről kiderült, hogy ő követte el a Jecke Józsefné féle betörést. Veres az ékszerek egy részét értékesítette, más részét megtalálták nála. A törvényszék tegnap ítélkezett az ügyben és hat hónapra ítélte.

Titokzatos módon eltűnt Cernautiban egy oradeai származású fiatal leány

Titokzatos ügyben kérte a nyomozás megindítását Magyar Rebeka, oradeai illetőségű asszony. Az asszony előadta, hogy huga, Magyar Erzsébet még a múlt év októberében eltávozott Oradeáról Cernautiba és azóta nem ad életjelt magáról. A 23 éves leány hallgatása annál gyanúsabb, mert különben a testvérek között szoros kapcsolat állt fenn. Az asszony ezért attól fél, hogy huga gyilkosságnak esett áldozatul.

Magyar Rebeka feljelentése szerint ugyanis a huga az ideálja, Anderko Sándor

után ment le Cernautiba. A fiatal ember ott katonáskodott és amint az asszony tudja, már hosszabb ideje udvarolt a huginak. A leány pénzt is adott neki és egy ízben maga is látta, amikor háromezer lelt adott át. Az asszonynak az a feltevése, hogy a fiatalember csak hitegette és miután minden pénzéből kifosztotta, végzett vele.

A rendőrség bűnügyi osztálya érintkezésbe lépett a cernautii rendőrséggel, amely hivatta van fényt deríteni erre a titokzatos ügyre.

A megyei tanács ülése

A megyei interimár bizottság ülését Bancila prefektus elnöke alatt tartotta meg a megyeháza üléstermében.

Avram Nicolae főjegyző előadta Petreasa község kérelmét 5000 lei segélyre vonatkozólag. Az összegből két kutat akar fúrni a község. A tanács engedélyezte a pénz kiutalását.

Megadták a Valea lui Carol II községnek a kért 10 ezer lei összeget népfürdő építésére. Mivel községeinkben ilyesmi nem létezik, a tanács reméli, hogy Valea lui Carol II község kezdeményezése elő fogja mozdítani a falusi népfürdők építését más községekben is.

Az Igiena egészségügyi laboratoriumnak 10 ezer lei segélyt utaltak ki.

A Victoria cég felebbezést nyújtott be a múlt hónapban megtartott irodai szerekre kiírt árlejtés ügyében, ahol mellőzve

érezte ajánlatát. Az árlejtést a Sipos cég nyerte el annak idején. A felebbezést a tanács elutasította.

A Crisul Neagrun levő Salonta-Talpos-i hid befejezési munkálataira csak hosszas vita után szavazta meg a tanács a szükséges 92 ezer lei összeget. Ezután a tanács elfogadta Uilacul de Beius, Borz, Ferai, Prisaca és Valanii de Beius községei 1929. évi zárszámadásait.

Mozgószínházak műsora

Apolló: Az élet útja.

Fórum: Hálókocsi ellenőre

Heyman: Metropolitan.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják a hirdetési tombola szelvényeket!

POSIA

Ut a boldogság felé. Közbejött akadályok miatt csak hétfő este fél 8 és háromnegyed 8 között a megbeszélt helyen.

ÁLLÁS

Keresünk Lupeni részére azonnali belépésre megbízható, garanciával rendelkező lapbizományost. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk. 5562

Gépiroónék kisegíteni egy hónapra augusztus 1-től elmennek. Perfect román-magyar gépirást vállalom. Címet a kiadóba kérek. 5608

Lapelárusításra keresünk fiatal vagy középkorú férfiakat délutáni elfoglaltsággal könnyű helyekre. Ajánlkozni a kiadóhivatalban. 5522

Bucurestii elsőrangú magyar kalap szalon keres teljesen önálló masamódokat, állandó állás, biztos egzisztencia. Jelentkezni Rimanóczy portáznál szombaton, elsőjén délután fél hatkor. 5608

Csomagolni és biciklizni jól tudó fiatal kereskedő segéd expediciós munkára azonnali belépésre felvétetik. Cím a kiadóban. 5596

Kifutó fiut felvesz Róna Andor női konfekció üzlet, Piata Unirii. 5616

Cipőgyári munkáslányok és fertigolónők azonnal felvétetnek. Nagybíró Testvérek cipőgyár, Calea Aradului 23. szám. 5615

Alpaca és krom evőeszközök, Prinz-léle zom. edények

nagyban és kiskisben Stern vaskereskedés Oradea, Piata Mihai Viteazul No 2. Telefon 8-92.

VÉTEL-ELADÁS

2 szobás ház 900 négyszögmeter területtel, 25 gyümölcsfával 32 ezer lejért sürgősen eladó. Colonia Josia Str. 35 No. 3. 5592

Eladó első osztályú vendéglő nyári kert helyiséggel. Értekezni lehet Str. Petru Maior No. 4. Tasnadon. 5582

Megvételre keresek mázsát 3-5 mázsáig. Vasvári, Str. Florilor 3. 5577

Eladó Careiban a 70 éves jó forgalmu "Berczik" pékség házzal, nagy kerttel, gyümölcsösökkel. Gazdálkodónak is alkalmas. 5619

Eladó vagy bérbeadó Aiud, Str. Mica 2. szám alatt levő jól bevezetett volt éjjeli mulató. Csakis komoly érdeklődők — leveleiben bővebb felvilágosítást nyernek. — Ernestina P. Aiud, Str. Mica No. 2. 5618

6 család méh olesón eladó. Cím Erdélyi Józsefné, Oradea, Str. Nicolae Leon 5. 5617

Eladó 6-7 darab 200 literes erős festékes hordó olesón. 489

LAKÁS

Utcai egyszobás szép lakások azonnalra kiadók. Str. Densusianu 19. z

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Str. Alexandri és Str. Petru Maior sarokházban vilamos megállónál egy szobás lakással. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg Ferdinand 13. 5006

Különbejáratu, szép utcai butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Poincare 7. 5587

Egy kis szoba üresen olesón kiadó. Str. Hilaria 31. 5620

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.